

Nazwa dokumentu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60)**Uwagi Stowarzyszenia Kartografów Polskich w sprawie p. 44 - zniesienie uprawnień zawodowych w zakresach nr 3 (geodezyjne pomiary podstawowe), nr 6 (redakcja map) oraz nr 7 (fotogrametria i teledetekcja),**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagi	Treść uwagi i uzasadnienie	Propozycja zmian
1.	Stowarzyszenie Kartografów Polskich	<p>Art. 1 pkt 44 ustawy o geodezji i kartografii za niefortunny i szkodliwy dla autorytetu porządku, gospodarki, funkcjonowania, zaufanie użytkowników i bezpieczeństwa Państwa. Jest to działanie deprecjonujące kwalifikacje z zakresu geodezji i kartografii.</p> <p>Wszystkie dokumenty i czynności, które realizuje się w w/w zakresach przekazywane do Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, będące dokumentami z zakresu geoinformacji, za której prawdziwość gwarantuje Państwo zmianie ustaw PGiK i IIP odnoszący się do Art. 43 pkt 3,6 i 7 ustawy PGiK.</p> <p>Stowarzyszenie Kartografów Polskich stanowczo sprzeciwia się planowanej likwidacji uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii w <i>zakresach nr 3 (geodezyjne pomiary podstawowe), nr 6 (redakcja map) oraz nr 7 (fotogrametria i teledetekcja)</i>.</p> <p>Projekt likwidacji uprawnień 3,6,7 z zakresu, powinny być zestandaryzowane, wykonywane jednocześnie dla całego kraju, a wiedza z wyżej w/w zakresów powinna być weryfikowana w trybie nadawania uprawnień. Dopuszczenie swobód w realizacji prac z w/w zakresów doprowadzi do chaosu informacyjnego, interpretacyjnego i różnych niebezpiecznych zdarzeń w procesie decyzyjnym osób prywatnych, prawnych i instytucji publicznych. Łącznie z problemami odszkodawczymi administracji publicznej, jednostek gospodarczych i procesami osób fizycznych.</p> <p>Dodatkowym aspektem jest coraz powszechniejsze stosowanie sztucznej inteligencji do analizowania i przedstawiania wyników w postaci baz topograficznych, map, interpretacji zdjęć lotniczych i satelitarnych. Do oceny tych działań potrzebna jest ugruntowana wiedza i doświadczenie specjalistów od geoinformacji. Tylko geodeta i kartograf z potwierdzonymi kwalifikacjami zawodowymi może skontrolować czy wynik stosowania algorytmów do pozyskiwania geoinformacji jest prawdziwy i odpowiedni dla celów zakładanych przez użytkowników Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego oraz osiągnięcia ustawowych celów – podejmowania decyzji, na szczeblu rządowym i samorządowym.</p>	<p>Usunięcie projektowanego Art. 1, pkt 44 ustawy o zmianie ustaw PGiK i IIP – pozostawienie dotychczasowych uprawnień w art. 43 PGiK.</p> <p>lub</p> <p>Wprowadzenie nowych zapisów art. 43 PGiK o następującej treści:</p> <p>Uprawnienia zawodowe nadaje się w następujących zakresach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Prace na potrzeby BDOT500 i GESUT wraz z ich wizualizacją oraz prace realizacyjne i obsługa inwestycji; 2) Prace na potrzeby EGIB wraz z jej wizualizacją oraz podziały i rozgraniczenia nieruchomości wraz z dokumentacją do celów prawnych; 3) Prace na potrzeby osnów podstawowych i szczegółowych; 4) Prace na potrzeby baz danych przestrzennych (topograficznych, tematycznych i specjalnych) wraz z wykonywaniem opracowań kartograficznych; 5) Prace na potrzeby zobrazowań powierzchni Ziemi, w tym ortofotomapy i numeryczny model terenu.

	<p>Argumenty za utrzymaniem uprawnień nr 6:</p> <p>1. Bezpieczeństwo i jakość danych przestrzennych Uprawnienia nr 6 dotyczą redakcji map topograficznych i tematycznych w skali 1:10 000 i większych. Osoby posiadające te uprawnienia odpowiadają za poprawność merytoryczną, kartograficzną i technologiczną danych, które trafiają m.in. do: systemów zarządzania kryzysowego, wojska i obronności państwa, planowania przestrzennego i inwestycji publicznych. Ich likwidacja grozi obniżeniem jakości tych danych i zwiększeniem liczby błędów.</p> <p>2. Likwidacja kompetencji – nie zawodu Nie likwiduje się zawodu kartografa czy redaktora map, ale odbiera się prawo do formalnego potwierdzenia kwalifikacji zawodowych, co może prowadzić do: - dopuszczenia do prac osób bez odpowiedniego przygotowania, - marginalizacji kompetencji kartograficznych w procesach geodezyjnych.</p> <p>3. Brak nadzoru i odpowiedzialności zawodowej Uprawnienia zawodowe wiążą się z odpowiedzialnością dyscyplinarną i zawodową. Ich zniesienie oznacza, że osoby wykonujące prace redakcyjne nad mapami nie będą formalnie podlegać nadzorowi organów administracji geodezyjnej (GUGiK), co: utrudni egzekwowanie jakości i standardów oraz osłabi pozycję państwa jako gwaranta rzetelności danych przestrzennych.</p> <p>4. Sprzeczność z interesem publicznym, zagrożenie bezpieczeństwa narodowego Bazy topograficzne i redakcja map topograficznych i tematycznych mają kluczowe znaczenie dla infrastruktury danych przestrzennych, która jest podstawą: rozwoju cyfrowych usług publicznych, zarządzania przestrzenią, reagowania na zagrożenia i katastrofy naturalne. Utrata kontroli nad tym segmentem rynku oznacza narażenie interesu publicznego i obniżenie obronności Kraju.</p> <p>5. Zagrożenie dla ciągłości edukacji i praktyki W Polsce działa wiele uczelni technicznych, które kształcą geodetów i kartografów. Zniesienie uprawnień nr 6 oznacza: brak ścieżki rozwoju zawodowego dla absolwentów tych kierunków, odpływ wykwalifikowanych specjalistów do innych sektorów lub za granicę.</p> <p>6. Naruszenie zasady proporcjonalności i konstytucyjnej ochrony praw nabytych Osoby, które zdobyły uprawnienia nr 6 w trybie ustawowym, mają konstytucyjne prawo do wykonywania zawodu. Ich delegalizacja może być uznana za: naruszenie praw nabytych oraz działanie nieproporcjonalne w stosunku do zamierzonego celu deregulacji.</p> <p>7. Generalizacja treści map – proces wymagający wysokich kwalifikacji Generalizacja kartograficzna to jedno z najtrudniejszych zadań w redakcji map. Polega na przekształceniu szczegółowych danych źródłowych (np. z BDOT10k czy mapy zasadniczej) do postaci, która: odpowiada skali opracowania, zachowuje czytelność i logiczne relacje</p>	
--	--	--

	<p>przestrzenne, nie zniekształca rzeczywistości w sposób mylący użytkownika. To nie jest proces czysto automatyczny. Wymaga doświadczenia, wiedzy kartograficznej i geograficznej oraz zrozumienia funkcji mapy wraz jej percepcją.</p> <p>Mapy urzędowe to nie tylko wizualizacja – to informacja przestrzenna o charakterze prawnym i decyzyjnym</p> <p>Mapy topograficzne i tematyczne, tworzone w ramach systemów państwowych (jak Krajowa Infrastruktura Informacji Przestrzennej), stanowią podstawę decyzji administracyjnych, planistycznych i inwestycyjnych. Jeśli generalizacja będzie wykonywana: przez osoby bez specjalistycznego przygotowania, wyłącznie automatycznie, to istnieje realne ryzyko powstania błędnych uproszczeń, które będą miały skutki w rzeczywistych decyzjach przestrzennych, a nawet w sądach administracyjnych.</p> <p>Generalizacja to nie tylko uproszczenie – to redakcja i interpretacja danych.</p> <p>W procesie generalizacji decyduje się m.in.: które obiekty pominąć, a które muszą być zachowane, jak zgrupować i symbolizować elementy przestrzeni (np. zabudowę, lasy, ciek, granice administracyjne), jak zrehabilitować mapę, aby nie wprowadzać w błąd co do topografii, zagospodarowania i relacji przestrzennych. Te decyzje nie mogą być pozostawione przypadkowym wykonawcom — wymagają znajomości zasad kartografii, geodezji, prawa i praktyki urzędowej np. przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Uprawnienia nr 6 gwarantują, że za redakcję map odpowiada osoba z odpowiednią wiedzą. Likwidacja uprawnień nr 6 oznaczałaby: brak osoby, która formalnie i zawodowo bierze odpowiedzialność za poprawność procesu generalizacji, brak możliwości rozliczenia błędów merytorycznych w opracowaniach kartograficznych, marginalizację wiedzy i doświadczenia kartograficznego w procesie tworzenia oficjalnych map państwowych.</p> <p>Projekt ustawy zakłada zniesienie uprawnień zawodowych w zakresach nr 3 (geodezyjne pomiary podstawowe), nr 6 (redakcja map) oraz nr 7 (fotogrametria i teledetekcja) uzasadniając to następującymi przesłankami:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja prac w ramach zamówień publicznych, 2) postęp technologiczny i możliwość korzystania z kompetencji wynikających z istniejących uprawnień 3) zmienność i niskie zainteresowanie, 4) redukcja barier wejścia do zawodu, nadmiernie rozdrobniony system kwalifikacji <p>Ad 1) Prawdą jest, że zdecydowana większość prac przewidzianych ww. zakresach realizowana jest w ramach zamówień publicznych. Nie może jednak dojść do sytuacji, w której forma realizacji tych prac, tj. poprzez zamówienia publiczne, skutkowałaby obniżeniem standardów jakościowych oraz zmniejszeniem odpowiedzialności za ich wykonanie. Utrzymanie wysokiego</p>	
--	--	--

poziomu merytorycznego i odpowiedzialności zawodowej stanowi fundament dla wyników tych prac. Właśnie w tym celu ustawodawca ustanowił instytucję uprawnień zawodowych, aby zagwarantować najwyższą jakość i rzetelność opracowań, które mają istotne znaczenie w wielu gałęziach gospodarki oraz obronności kraju.

Dlatego też niezasadne jest różnicowanie poziomu wymagań w zależności od formy organizacyjnej realizacji prac. Prawo nie powinno różnicować traktowania materiałów powstających na jego podstawie w zależności od formy ich realizacji. Tymczasem, zgodnie z treścią uzasadnienia do projektu, w przypadku realizacji prac geodezyjnych i kartograficznych w ramach zamówień publicznych wystarczające ma być jedynie wykazanie się doświadczeniem zawodowym, podczas gdy w innych przypadkach wymagane są uprawnienia. Taka argumentacja prowadzi do nierównego traktowania podmiotów wykonujących prace o takim samym charakterze i znaczeniu merytorycznym, wyłącznie ze względu na tryb ich zlecenia. Co więcej, argumentacja ta pozostaje w sprzeczności z treścią zmienionego art. 11, który wprowadza wymóg złożenia oświadczenia przez wykonawcę w rozumieniu ust. 1 tego artykułu, tj. osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia zawodowe, zatrudnioną przez wykonawcę w rozumieniu ust. 3 (czyli podmiot realizujący zamówienie). W związku z powyższym ostatecznie uprawnienia są wymagane także dla prac wykonywanych w formie zamówienia publicznego. A więc argumentacja uzasadnienia dla zmian w tym przypadku jest sprzeczna z zapisami projektu ustawy.

Ad 2) Dynamiczny rozwój technologii w każdej dziedzinie współczesnego życia jest faktem. Wiele czynności można w chwili obecnej wykonać w sposób automatyczny lub półautomatyczny. Niemniej jednak, procesy te nie mogą być pozbawione nadzoru osób posiadających odpowiednie kwalifikacje, potwierdzone stosownymi uprawnieniami państwowymi. Tak sformułowane uzasadnienie w ww. punkcie sprowadza się do stwierdzenia, że osoba, posiadająca kwalifikacje poświadczone państwowymi uprawnieniami jest zupełnie zbędna w procesie wykonywania prac. Takie podejście budzi poważne wątpliwości co do zapewnienia rzetelności i jakości tych opracowań.

Należy pamiętać, że ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne obliuguje służbę geodezyjną i kartograficzną do prowadzenia wielu baz danych oraz opracowań, z których każde charakteryzuje się odrębną specyfiką. W dążeniu do zapewnienia najwyższej jakości tych prac, argument, iż wykorzystanie jednych uprawnień zawodowych do realizacji innych, różnorodnych czynności, jest nieracjonalne i nie znajduje uzasadnienia.

Ad 3) Analizując zainteresowanie uprawnieniami z określonych zakresów, należy podejść do kwestii szerzej niż wyłącznie na podstawie statystyk. Po pierwsze, poziom zainteresowania jest zapewne powiązany z liczbą wykonywanych prac oraz faktem, że w ostatnich latach niektóre

		<p>instytucje całkowicie zrezygnowały z wymogu posiadania tych uprawnień przy realizacji zamówień publicznych. Ponadto, nazwa oraz zakres obowiązujących uprawnień nie zawsze odpowiadają aktualnemu charakterowi i zakresowi realizowanych prac. W związku z powyższym zmiany w zakresie uprawnień są konieczne, jednak nie powinny polegać na ich likwidacji, lecz na przekształceniu i dostosowaniu istniejących uprawnień do zadań wykonywanych przez SGIK.</p> <p>Ad 4) Zupełnie niezrozumiały jest argument, że likwidacja uprawnień zawodowych przyczyni się do zniesienia barier wejścia do zawodu. Wręcz przeciwnie – likwidacja niektórych uprawnień stworzy nowe bariery, gdyż uniemożliwi specjalizację oraz wybór zakresu działalności zawodowej zgodnie z indywidualnymi kompetencjami i preferencjami. Obecnie dynamiczny rozwój technologiczny, wielokrotnie podkreślany w uzasadnieniu, otwiera przed osobami rozpoczynającymi pracę w zawodzie szerokie możliwości, takie jak np. praca kameralna przy tworzeniu i aktualizacji baz danych. Dotychczas uprawnienia przypisane do tych zadań to właśnie te, które są proponowane do likwidacji.</p> <p>W związku z powyższym uprawnienia powinny zostać zmapowane przede wszystkim w odniesieniu do baz danych (Art. 4. Ust. 1a PGiK) i opracowań kartograficznych (Art. 4. Ust. 1e PGiK) prowadzonych przez organy SGIK oraz dostosowane do ich specyfiki. Zaproponowane w kolumnie „Propozycja zmian” zakresy odnoszą się do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dotychczasowe zakresy 1 i 4, nowy zakres odpowiada bazom BDOT500, GESUT i mapom zasadniczym, 2) dotychczasowe zakresy 2 i 5, nowy zakres odpowiada bazie EGiB i mapom ewidencyjnym, 3) dotychczasowy zakres 3, nowy zakres odpowiada bazom osnów podstawowych i szczegółowych, 4) dotychczasowy zakres 6, nowy zakres odpowiada bazom BDOT10k, BDOO, PRG, PRNG oraz mapom topograficznym, ogólnogeograficznym, tematycznym i specjalnym, 5) dotychczasowy zakres 7, nowy zakres odpowiada zdjęciom lotniczym i satelitarnym oraz ortofotomapom i NMT. 	
2.	Stowarzyszenie Kartografów Polskich	<p>„Redakcja map” (zakres 6) obejmuje wg. warunków, które powinien spełniać program studiów osób zainteresowanych nadaniem uprawnień zawodowych i zakres wymaganych praktyk - modelowanie informacji przestrzennej oraz jej obrazowanie. Nazwa zakresu 6 „Redakcja Map” nie odzwierciedla obecnej roli i zakresu prac, do których one uprawniają. Zakres ten został w</p>	Zmiana nazwy uprawnienia zakres 6 na „KARTOGRAFIA I PRZETWARZANIE GEOINFORMACJI”

	<p>większej części określony w Rozporządzeniu Rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 20 września 2019 r. w sprawie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii. Późniejsze zmiany od 2020 r do 2024 r. niepotrzebnie ograniczyły wymagany zakres wiedzy.</p> <p>Proponowana nazwa zakresu 6 to „KARTOGRAFIA I PRZETWARZANIE GEOINFORMACJI” jest ona adekwatna do dzisiejszych standardów podanych w wymaganiach do uzyskania uprawnień 6. Są to prace na potrzeby baz danych przestrzennych (topograficznych, tematycznych i specjalnych) związane z tworzeniem baz topograficznych BDOT10K, modelowaniem danych topograficznych, generalizacją baz danych topograficznych i tematycznych, wykonywaniem opracowań kartograficznych, redagowaniem innych map i geowizualizacji rejestrów państwowych.</p> <p>Proponowana zmiana nazwy uprawnień zakres 6 była wielokrotnie zgłaszana i uzasadniana. Urzędowe bazy danych i mapy powstałe pod kierunkiem osób z uprawnieniami 6 stanowią podstawę cyfrowych branżowych systemów i są wskazane prawnie do wykorzystania w innych dziedzinach. Można ewentualnie nieco uwspółcześnić obowiązującą treść prawa geodezyjnego i kartograficznego, ale w żadnym razie nie należy rezygnować z uprawnień w w/w zakresach.</p>	<p>Zakres prac:</p> <p>Prace na potrzeby baz danych przestrzennych (topograficznych, tematycznych i specjalnych) wraz z wykonywaniem opracowań kartograficznych”</p> <p>Nowy zakres odpowiada bazom BDOT10k, BDOO, PRG, PRNG oraz mapom topograficznym, ogólnogeograficznym, tematycznym i specjalnym.</p> <p>Art. 43 i pozostałe odniesienia do zakresu 6, np. przywrócone zapisy z tego zakresu w art. 44a</p>
--	--	--